

ONTVANGEN

24 JULI 2023

Voig-2023

#teamVB

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing

Turfmarkt 147
2511 DP Nederland
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
R. Snijders

r.snijders@minjenv.nl

Datum 21 juli 2023

Onderwerp Uitgangspunten toepassing Wet tegemoetkoming schade bij rampen

Projectnaam
Uitgangspunten toepassing
Wet tegemoetkoming schade
bij rampen

Ons kenmerk
4784217

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geacht Veiligheidsberaad,

Limburg en een deel van Noord-Brabant werden in juli 2021 getroffen door extreme wateroverlast. In reactie hierop heeft het kabinet de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) toegepast om gedupeerden financieel te helpen. De toepassing van de Wts in juli 2021 is in 2022 geëvalueerd en heeft geleid tot verbeterpunten die momenteel worden opgepakt. De evaluatie van de wet zelf (de Wts) start na deze zomer. Het evaluatierapport zal niet eerder dan september 2024 afgerond zijn en een eventueel herzieningstraject van de wet start niet eerder dan in 2025. Er kan niet uitgesloten worden dat de Wts in de tussentijd – voordat de evaluatie van de Wts is afgerond en de Wts eventueel is aangepast – moet worden toegepast als gevolg van een ramp.

Met het oog hierop is het wenselijk dat er op bestuurlijk niveau een eenduidig beeld bestaat van de uitgangspunten voor de toepassing van de Wts. De bijgaande uitgangspunten zijn op 14 juli 2023 in de Ministerraad besproken. In de uitgangspunten wordt onder meer aangegeven dat het gaat om een tegemoetkoming (en geen volledige vergoeding), dat eenduidige communicatie door alle betrokken overheden belangrijk is om onjuiste verwachtingen te voorkomen en dat de minister van Justitie en Veiligheid een regeling zal opstellen om de wet naar aanleiding van een ramp toe te passen. De in het voorstel opgenomen uitgangspunten zijn ook in het verleden gehanteerd. In de toelichtingen op de uitgangspunten is, waar relevant, rekening gehouden met aanbevelingen uit de hierboven genoemde evaluatie.

Ik wil u vragen om uw leden te informeren over bijgaande uitgangspunten.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

drs. Monique Vogelzang

Directeur-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

In juli 2021 leidden overstromingen en extreme regenval in Limburg en delen van Noord-Brabant tot vele gedupeerden, grote schade en hoge kosten. De regering heeft gedupeerden financieel ondersteund door de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) toe te passen. Dit jaar (2023) start de evaluatie van de Wts. Niet uit te sluiten valt dat de Wts moet worden toegepast in de periode vóór de evaluatie van de Wts is afgerond en de Wts is aangepast (indien de evaluatie daartoe aanleiding geeft). In dat geval gelden onderstaande bestuurlijke uitgangspunten, zoals die ook in het verleden zijn gehanteerd. De Ministerraad heeft deze op 14 juli 2023 besproken.

Uitgangspunten toepassen Wet tegemoetkoming schade bij rampen

1. Wanneer er sprake is van een ramp, kan de regering de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) toepassen. Bij een ramp als gevolg van een overstroming door zoet water of een aardbeving is de Wts zonder meer van toepassing.

Toelichting:

De Wts zal worden toegepast bij een ramp als gevolg van een overstroming door zoet water of aardbeving (als bedoeld in artikel 1 van de Wts).

Er is sprake van een ramp ingeval van een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken (artikel 1 Wet Veiligheidsregio's).

Daarnaast kan de regering de Wts bij koninklijk besluit van toepassing verklaren op een ramp "van tenminste vergelijkbare orde" als een overstroming door zoet water of een aardbeving.

2. Op grond van de Wts heeft een gedupeerde recht op een *tegemoetkoming* in de schade.

Toelichting:

Het uitgangspunt is dat iedereen zijn eigen schade draagt. Door het afsluiten van een verzekering kan een huishouden of bedrijf tegen betaling van een premie een schaderisico overdragen aan een verzekeraar. Primair zijn dan ook de verzekeraars aan zet voor vergoeding van de geleden schade.

De Wts heeft het karakter van een (beperkt) vangnet. Gedupeerden komen op grond van de Wts niet in aanmerking voor een tegemoetkoming in de geleden schade of kosten, voor zover:

- die redelijkerwijs verzekeraar waren;
- die zijn veroorzaakt door eigen schuld van gedupeerde;
- de gedupeerde onvoldoende maatregelen heeft getroffen ter voorkoming of beperking van die schade;
- de gedupeerde niet uit anderen hoofde een tegemoetkoming heeft verkregen of kan verkrijgen;
- die het gevolg zijn van een overstroming door zoet water en zijn ontstaan aan (bouw)activiteiten die vanaf 19 april 1996 hebben plaatsgevonden in het winterbed van bij het Besluit tegemoetkoming schade bij rampen (Bts) aangewezen rivieren.

Gelet op het feit dat schade als gevolg van overstroming van secundaire keringen redelijkerwijs verzekeraar is, lijkt de Wts met name relevant in geval van overstromingen van primaire keringen en aardbevingen. Er is op grond van de Wts geen volledige vergoeding van schade en kosten mogelijk; aan gedupeerden kan alleen een tegemoetkoming worden verstrekt. Ook komen niet alle categorieën schade en kosten voor een tegemoetkoming in aanmerking. De Wts heeft alleen betrekking op materiële schade.

3. Als de Wts van toepassing is, zullen de betrokken overheden naar buiten toe eenduidig communiceren over de betekenis van die toepassing en de reikwijdte van de tegemoetkoming.

Toelichting:

In geval van een ramp waarop de Wts van toepassing is, is het voor gedupeerden belangrijk om te weten waar zij aan toe zijn. Dit vereist duidelijke communicatie over de mogelijkheden en onmogelijkheden van de Wts, zodat er geen onjuiste verwachtingen worden gewekt. In het bijzonder moet duidelijk zijn welke kosten voor een tegemoetkoming in aanmerking komen en dat niet de volledige schade vergoed wordt. De communicatie door de rijksoverheid, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de overige betrokken overheden dient onderling te worden afgestemd zodat er eenduidig wordt gecommuniceerd.

4. Om een beeld te krijgen van de mogelijke omvang van de schade en kosten kan de minister van Justitie en Veiligheid opdracht geven om een zogeheten Quick Scan uit te voeren.

Toelichting:

Om zicht te krijgen op de mogelijke omvang van de geleden schade kan de minister een Quick Scan laten opstellen. Gelet op de ervaringen met de Quick Scan in 2021 zal deze scan binnen een bepaalde breedte (minimaal en maximaal mogelijke schade) een realistische inschatting geven van de mogelijk geleden schade. In de communicatie zal het karakter van de Quick Scan worden gedefinieerd.

5. Als de Wts van toepassing is op een ramp, zal de minister van Justitie en Veiligheid een ministeriële regeling opstellen waarin onder meer regels worden opgenomen over de hoogte van de tegemoetkoming en welke schade- en kostencategorieën voor een tegemoetkoming in aanmerking komen.

Toelichting:

Bij het opstellen van de ministeriële regeling neemt de minister de omstandigheden van de ramp in acht. Hierbij zal de ministeriële regeling van september 2021 (Regeling tegemoetkoming waterschade in Limburg en het onbedijkt gebied langs de Maas in Noord-Brabant in juli 2021) als uitgangspunt dienen. Daarnaast houdt de minister ook rekening met de uitkomsten uit de procesevaluatie van die regeling en andere geleerde lessen.

Beslispunten bij het opstellen van de ministeriële regeling zijn in ieder geval:

- de omvang en begrenzing van het schadegebied;
- de schade- en kostencategorieën die voor een tegemoetkoming in aanmerking komen;
- de hoogte van de tegemoetkoming per schade- en kostencategorie, per categorie gedupeerden;
- de hoogte van het eigen risico en eventuele drempelbedragen per categorie gedupeerden;
- de noodzaak van een hardheidsclausule.

Naast de ministeriële regeling ter uitvoering van de Wts zullen in principe geen andere regelingen worden opgesteld voor tegemoetkomingen in schade of kosten als gevolg van de ramp.

6. Bij het opstellen en uitvoeren van de ministeriële regeling worden de getroffen overheden betrokken.

Toelichting:

Indien sprake is van een ramp waarop de Wts van toepassing is, zet het ministerie van Justitie en Veiligheid een overlegstructuur op voor het opstellen en uitvoeren van de ministeriële regeling. Er is hierover op directeursniveau afstemming tussen rijk en veiligheidsregio/gemeenten/provincie. Daarbij wordt geborgd dat de (meest) getroffen overheden zoveel mogelijk rechtstreeks zijn vertegenwoordigd in de overlegstructuur. Daarnaast vindt op directeursniveau overleg plaats met de betrokken departementen.